

JAV GRASINA SAIGONUI NUTRAUKTI PARAMA

BREZNEVAS KALBĖJO APIE NAUJĄ ATMOSFERĄ EUROPOS PADANGĖJE

MASKVA. — Rusijos komunistų partijos vadovas Brežnevas baigė savo vizitą Vengrijoje, kur jis gyrė visur vengrų komunistų vadą Janos Kadar. Manoma, kad jo vizito tikslas ir buvo suteikti paramą Kadarui, kurį dažnai puola konservatyvūs komunistai Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje dėl jo plačių ekonominių reformų, kurios padarė iš Vengrijos viena turtingiausių gyvenančių Rytų Europos valstybių. Reformos prasidėjo 1968 metais ir dabar jos pradėjo nešti vaisių.

Breznevas savo svarbiausią kalbą pasakė netoli Budapešto esančioje Csepel geležies ir plieno liejykloje. Brežnevas kalbėjo apie pasikeitusią atmosferą Europoje. Dabar jau galima kalbėti apie svarbius klausimus, kaip kariuomenių ir ginklų Europoje sumažinimą, nors neseniai apie tai nebuvo galima ir pagalvoti, kalbėjo Brežnevas. Padėtis Europoje einanti gera kryptimi ir sukelia viltį, kad bus galima imtis dar naudingesnių žingsnių.

Breznevas nurodė, kad pagaliau susitarė abi Vokietijos. Tas susitarimas atidarė kelią ir Rytų Vokietijos pripažinimą tarptautinėse organizacijose. Dar teks susitikti V. Vokietijai ir Čekoslovakijai ir pasmerkti Muencheno 1938 metų paktą. Jei reikalaui vystysis palankia kryptimi, bus galima laukti tolimesnių santykių gerėjimo tarp V. Vokietijos ir Rytų Europos. „Mes bandome nuvalyti nuo Europos žemės praetis šiukšles“, pasakė Brežnevas vengrų darbininkams.

Breznevo pareiškimai sukėlė Nato valstybių viltis, kad Sovietų Sąjunga ir Varšuvos pakto šalys sutiks derėtis dėl abipusio kariuomenių sumažinimo.

Britanija baudžia Ugandos valdžią

LONDONAS. — Britanijos vyriausybė paskelbė, kad ji atšaukia 24 milijonų dolerių paskolą Ugandai. Per ateinančius dvejus metus Britanija išves iš Ugandos visus mokytojus ir žemės ūkio specialistus, kurie dirba Ugandoje. Britanija moka tiems patarėjams pusę algos, jų yra Ugandoje virš 1,000.

Užsienio reikalų ministeris Douglas-Home pranešė parlamentui, kad Britanijos Aukštasis Komisionierius Ugandoje nebegrįš, jo įstaigai vadovaus žemesnio rango valdininkas.

Šiais veiksmais Britanija parodė savo nepasitenkinimą Ugandos vyriausybe, kuri ištrėmė iš Ugandos visus Azijos kilmės žmones. Ugandos pavyzdžiui gali užsikrėsti ir kitos Afrikos valstybės, kuriose, kaip Tanzanijoje ar Kenijoje, gyvena tūkstančiai indų ar pakistaniečių.

Ugandoje prezidentas Amin pareiškė savo kalboje, kad 58 misionieriai buvo išvaryti lauk. Valdžios statistika rodo, kad Ugandoje dar yra 1,293 katalikai misionieriai, 95 protestantai ir 67 įvairių krikščioniškų sektų žmonės. Iš Ugandos išvaryti neturėtų įvažiavimo dokumentų.

ROCHESTERIS. — Policija rado vienam bute tris negyvus asmenis, motiną su dviem vaikais, 18 ir 21 metų amžiaus. Policija įtaria, kad vienas šeimos narys nušovė kitus du ir paskui pats nusišovė. Daromi tyrimai nustatyti, kas buvo tas šaulys.

IŠ VISO PASAULIO

HONOLULU. — Viena didelė parduotuvė buvo nusamzdžiusi moterį eiti Kalėdų Senio pareigas, tačiau ją reikėjo atleisti, nes gudresni vaikai ją atpažindavo iš jos nagų.

WASHINGTONAS. — Prezidento sudaryta mokslininkų komisija išėjo, kad mokslo ir technikos pažanga jau gali iš oro padaryti ginklą. Mokslininkai gali sukelti liūtį, audras ir kitaip keisti klimato sąlygas.

ČIKAGA. — Nacionalinė Saugumo taryba skelbia, kad ateityje ugniagesių mašinos gali būti dažomos ne tradicine raudona spalva, bet geltonai žalsva. Ši spalva geriau žmonių matoma net ir nakties metu.

PARYŽIUS. — Sovietų maršalas Greko, lankydamas vieną prancūzų fabriką, atmetė jam pasiūlytą taure šampano, sakdamas, kad šampanas tai vanduo ir jis jo negeria. Jo paklausė, ką jis geria? Konjaką, atsakė sovietų gynybos ministeris. Lėktuvų motorų fabrikas konjako neturėjo ir maršalas nusistebėjo: „Toks fabrikas ir neturi konjako? Greko padovanojo fabriko direktoriui didelį „samovarą“, patardamas mažiau gerti šampano, daugiau — arbatos.

NEW ORLEANS. — Užsides 16 aukštų pastatui, penki asmenys, negalėdami pabėgti, išsoko per langus ir užsimušė. Ugniešių kopėčios jų negalėjo pasiekti. Kai kurie nuo pastato stogo buvo išgelbėti helikopteriu.

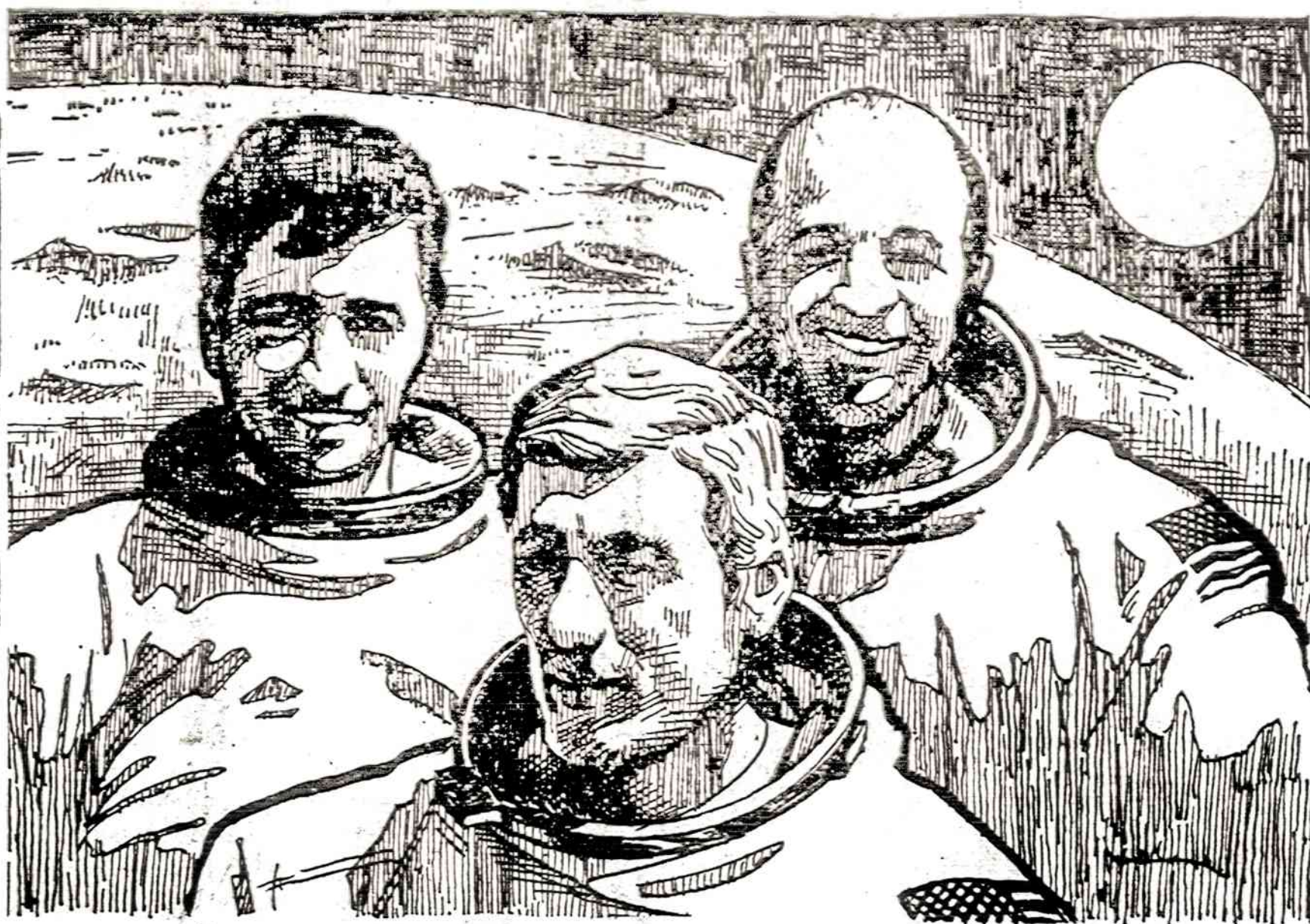
FORT LAMY. — Chado respublika nutraukė diplomatinis ryšius su Izraeliu, pareiškdamas, kad afriekiečiams dera laikytis kartu su arabais. Kartu paskelbta, kad Chadas pripažįsta komunistinę Kiniją.

TAIPEJUS. — Taivano policija per tris dienas sulaukė ir nukirpo plaukus 1,500 jaunuolių. Kiti įspėjami nusikirtoti kasas, nes jos kenkia tradicinėms kinų moralinėms ir socialinėms vertybėms.

Airijos valdžia žada pasitraukti

DUBLINAS. — Airijos vyriausybė pagrasino parlamente, kad vyriausybė pasitrauks ir skels naujus rinkimus, jei opozicija nepritars valdžios pasiūlytiems naujiems įstatymams, skirtiems kovai prieš IRA — Airių Respublikos Armiją. Vyriausybė parlamente iš 144 vietų turi 69 atstovus, todėl be opozicijos partijų negali praeiti įstatymo.

Opozicija tvirtina, kad įstatymų pakanka, tik reikia juos energingai vykdyti. Opozicija irgi pasmerkė IRA darbus, tačiau už įstatymus nebalsuoja, nes jie suvaržysią piliečių laisves.

Paskutinės Apollo 17 kelionės mėnuli dalyviai, astronautai Harrison Schmitt, Eugene Cernan ir Ronald Evans.

R. Vokietija JT konferencijoje

ŽENEVA. — Pirmą kartą Jungtinių Tautų istorijoje Rytų Vokietija dalyvavo vienos agentūros konferencijoje. UNESCO priėmė Rytų Vokietiją lapkričio 21 d. Tas duoda Rytų Vokietijai teisę dalyvauti visose JT organizuotose konferencijose.

Rytų Vokietijos transporto ministerio pavaduotojas Volker Winkler dalyvavo Ženevos konferencijoje, kur svarstomi pasaulio prekybos metodai, panaudojant standartines pakavimo dėžes. Šalia Rytų Vokietijos delegacijos sėdėjo ir Vakarų Vokietijos.

Jungtinių Tautų universitetas

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų ekonominių reikalų komitetas nutarė pritarti pasaulinio JT universiteto steigimui, kuri sūlė Japonija ir dar 13 valstybių, jų tarpe Austrija, Egiptas, Suomija, Prancūzija, Islandija ir kt. Sovietų blokas balsavo prieš universiteto steigimą. Kuba, Kanada ir Meksika susilaikė nuo balsavimo.

Tokia mokslo įstaiga nebūna koncentruota vienoje vietoje, bet jos skyriai bus išdalinoti po visą pasaulį. Universitetas spresias žmonių problemas — taikingą gyvyvumą, žmogaus teises, išvystymą ir kt. Dar neišku kiek toks universitetas kainuos, neturima jo darbo taisyklių. Tokį universitetą pirmas pasiūlė buvęs gen. sekretorius U Thant 1969 m., tada ši idėja buvo atmesta, kaip nereikalinga ir nepraktiška.

Vliko Seimo komisijos

Sudarius Seimo prezidiumą buvo sudarytos komisijos. Į mandatų komisiją įėjo: J. Daugėla, K. Veikutis, A. Pautiečius. Į nutarimų komisiją įėjo A. Kasulaitis, T. Blinstrubas, kun. A. Stašys, dr. M. Anyšas ir dr. B. Radzivasas. (E)

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Amnesty International pirmininkas parašė laiškus prezidentui Nixonui ir šiaurės Vietnamo premjerui, išreikšdamas baime, kad paskelbus paliaubas Indokinijoje bus iškersti politiniai kaliniai, kurių yra apie 200,000.

Apie 500 žmonių demonstravo Dubline protestuodami prieš IRO vado kalinimą.

Pietų Korėjoje vyksta abiejų Korėjų derybų dėl numatomo susijungimo.

Angier Biddle Duke, buvęs prezidento Kennedžio protokolo šefas, buvo girtas sumintas vairuojant automobilį Long Island. Jam atimtas 60-čiai dienų leidimas ir uždėta bauda — 50 dol.

Joseph Smrkovsky, buvęs Dubček vyriausybės bendradarbis, parašė laišką Prancūzijos socialistų partijai, dėkodamas už pakvietimą į konferenciją. Jis negalis atvykti, nes gulys ligoninėje.

Vakar apie 200,000 JAV anglakasių rinko unijos vadovybę, prižiūrint darbo departamento stebėtojams.

Vatikanas paskelbė, kad garsi Michelangelo „Pieta“, kurią sužalojo beprotis, jau baigiamas taisyti ir vėl bus išstatyta šv. Petro bazilikoje. Betaisydami meno specialistai pirmą kartą pamatė skulptoriaus mozaiką, idėja įkairij Marijos delnų. Iki šiol to ženklo niekas nebuvo pastebėjęs.

Komunistų artilerija apšaudė P. Vietname Bien Hoa aviacijos bazę. Žuvo mažametis vaikas, 9 vietnamiečiai ir 4 amerikiečiai — sužeisti.

Buvęs astronautas John Glenn pranešė, kad jis vėl kandiduos į senatą iš Ohio valstijos. Prieš dvejus metus jis palaikė demokratų pirminiuose rinkimuose.

New Hampshire viešosios sveikatos viršininkas įspėja žmones nelaižyti pašto ženklų. Klipuose esama kenksmingų chemikalų. Ypatingai „nesveiki“ šių metų Kalėdų ženklai, klipai esą labai neskanūs, o ženklai — labai dideli.

Indija kalba apie draugystę

NEW DELHI. — Indijos užsienio reikalų ministeris Swaran Singh parlamente pareiškė, kad Indija norėtų pagerinti santykius su Amerika ir Kinija. Jau seniai Indų vyriausybės narys taip gražiai neatsiliepė apie Ameriką, kurią su Indija rišantis tikėjimas demokratija, individualios laisvės ir žmogaus garbingumas. Nesą jokių priežasčių, kodėl Indija ir Amerika negalėtų ne tik normaliai sugyventi, bet draugauti ir kooperuoti.

Taip pat ir su Kinija Indija norėtų gerų santykių, pareiškė ministeris, paminėdamas „naujas realybes“. Indija pripažįsta, kad Tibetas yra Kinijos dalis, o gandai, kad Indija kursianti Kinijoje separatistines idėjas, esą nepagrįsti. Indija ir Kinija turi pagerinti savo ryšius, pareiškė Singh.

Valstybės departamentas, palankiai sutikęs Indijos vyriausybės pareiškimą, pridėjo, kad Amerikai irgi rūpi pagerinti santykius su Indija.

Siūlo negrams naujus šalmus

WASHINGTONAS. — Karinio teisingumo studijų komisija paskelbė raportą, kuriame siūlo reformas, kurios užbaigtų rasinę diskriminaciją. Studijų komisija pataria pagalvoti apie naujas karines kepure ir šalmus, kurie derintųsi su nauja Afro plaukų šukuosena. Reikėtų pagalvoti ir apie šokių tokius papuošalus, kuriuos kareiviai galėtų dėvėti.

Išėjus iš pareigų gynybos sekretorius Melvin Laird paskelbė šį raportą, sakdamas, kad kariuomenėje reikia rasti lygybę visiems kariams, nes lygybė yra tvarkingos, laisvos visuomenės pagrindas.

Raportu rekomenduojami anglų kalbos kursai ispaniškai kalbantiems kareiviams.

Tarptautiniame šachmatų turnyre San Antonio, po aštuonių ratų pirmąją estas didmeisteris Paul Keres.

AR JAV „PARDUODA“ P. VIETNAMĄ?

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas pasitaręs su kariuomenės jungtinio štabo vadais, gavo jų pritarimą karo paliaubų planui Vietname. Amerikos kariuomenė iš P. Vietnamo bus išvežta per 60 dienų, paskelbus paliaubas. Tuo pačiu laiku komunistai turi paleisti amerikiečius belaisvius. Susitarimas neličia 54,000 Amerikos aviacijos karių Tailandijoje ar 60,000 jų laivuose prie Vietnamo. Prezidentas pareiškė kariuomenės štabo nariams, kad jei Hanojus pradės laužyti karo paliaubų sąlygas, prezidentas jausis laisvas vėl pradėti aviacijos puolimus šiaurės Vietnamo.

Kartu su prezidentu pasitarime su kariuomenės vadais dalyvavo ir patarėjas Kissingeris, kuris sekmadienį vėl skrenda į Paryžių susitikti dar sykį su Hanojaus atstovais. AP agentūra vakar paskelbė, kad prezidentas pasakė Saigono atstovui, kad jis negalys daugiau laukti su karo paliaubų sutartimi. Jei Saigono vyriausybė nepasirašys sutarties, tai Amerika ateityje nutrauks P. Vietnamui visą karinę ir ekonominę paramą.

Saigono laikraštis Tin Song reikalauja, kad S. Vietnamas derėtų tiesiog su Saigono vyriausybe, o ne per tarpininkus. Prezidentas Thieu posėdžiauja su savo vyriausybe ir patarėjais. Jo įtakoje esąs laikraštis tvirtina, kad „tarpininkai“ tik gailina laiką, jie suranda neaiškius aptarimus. Komunistai turį supaprastinti, rašo laikraštis, kad jie be P. Vietnamo vyriausybės pritarimo neturės karo paliaubų.

Rice universiteto istorijos profesorius Francis Loewenheim rašo NYT, kad prezidentas kalba apie „generaciją taikos“, tačiau susitarimas su Hanojumi, nuvalius jį nuo Kissingerio retorikos puošmenų, esąs niekas kitas, kaip pasidavimas priešui dalimis. Tai esąs pats biauriausias išdavimas nuo tų dienų, kai 1938 metais Britanija ir Prancūzija, pritariant prezidentui Rooseveltui, sutiko su Čekoslovakijos išdraskymu.

Nerimą kelia ir pati derybų eiga. Amerikos žmonės dar nesužinojo susitarimo sąlygų. Joks laikraštis ar žurnalistas, net ir tie, kurie skubėjo spausdinti slapstus Pentagono dokumentus, nepareikalavo paskelbti pilną susitarimo sąlygų tekstą.

Iš to, kas paskelbta, aišku, kad komunistams leidžiama pasilikti, kur jie yra. O amerikiečiai kariai ir patarėjai turi pasitraukti. Nepaskelbta jokiu žemėlapiu ar statistiku, todėl nežinia, kiek teritorijos ir kiek gyventojų P. Vietnamo bus palikti komunistų kontrolei, kaip gyvas įrodymas, kad agresija apsimoka.

Kai prisimeni, kas atsitiko Lenkijoje, Rytų Vokietijoje ir kitur po 1945 m., kyla klausimas ar prezidentas Nixonas ir Kissingeris tikrai tiki, kad komunistai sutiks su „laisvais ir demokratiniais“ rinkimais? Susitarime numatoma šiaurės Vietnamui ekonominė parama. Amerika tačiau paramos nedavė Hitlerio režimui ar tai Japonijai, kuri puolė Pearl Harborą. Hanojaus valdžia paramą gaus.

Toliau profesorius rašo, kad Vietnamo konfliktas buvo penkių prezidentų nutartas siekiant Pietų Vietnamui apsisprendimo teisės. Tam pritarė ir visa eilė JAV kongresų — P. Vietnamas turi pats nuspręsti savo likimą. Dabar atrodo neįtikėtina, kad Amerika sutiktų su tokiomis paliaubų sąlygomis, kurių nenori P. Vietnamo vyriausybė. Suprantama, kad didžiajam bižnui pataikaujanti spauda laukia pel-

Izraelis išėjo Jungtinės Tautos

JUNGTINĖS TAUTOS. — Izraelis išėjo Jungtines Tautas, kur vyksta debatai apie Viduriniuosius Rytus, kad jei bus priimta dar viena rezoliucija, pasmerkianti Izraelį, bus sunaikintas paskutinis galimumas Jungtinių Tautų taikinimo veiksmams. Izraelio ambasadorius pasikalbėjo su dr. Gunnar Jarring, specialiu JT įgaliotiniu taikos ieškoti tarp Izraelio ir arabų.

Izraelio ambasadorius pareiškė, kad tie, kurie nori taikos, turi sustabdyti polemiką ir žiūrėti, kad nebūtų pašalintas paskutinis JT instrumentas taikinimui.

Mirė dr. G. Dimitrov bulgarų veikėjas

WASHINGTONAS. — Bulgarijos egzilių politinis veikėjas dr. George Dimitrov mirė ligoninėje, sulaukęs 69 metų. Gydytojas Dimitrov, Bulgarijos agrarinės unijos vadovas, buvo 1931 metais Bulgarijos seimo narys. Jis du kartus už savo politinę veiklą buvo nuteistas mirti, vieną kartą nacių, kitą kart — komunistų. Iš Bulgarijos jam teko bėgti nuo nacių, o vėliau nuo komunistų. Jis Amerikon atvyko 1945 metais.

Dr. Dimitrov buvo ilgametis Pavergtųjų Europos Tautų seimo pirmininkas, buvo Tarptautinės Ūkininkų Sąjungos generalinis sekretorius bei Bulgarijos Tautinio Komiteto pirmininkas. Jis redagavo laikraštį „Laisva ir Nepriklausoma Bulgarija“.

Kuba vėl išleis savo piliečius

WASHINGTONAS. — Kuba pranešė per šveicarijos ambasada Amerikai, kad ji vėl pradės išleisti norinčius iš Kubos išvažiuoti. Havana painformavo, kad ji dabar turi 3,400 žmonių, kurie pasirengę išvykti. Žmonių pervažimas lėktuvais iš Kubos į Ameriką buvo nutrauktas gegužės 12 d., kada Kuba pranešė, kad nėra daugiau žmonių, norinčių išvažiuoti.

Manoma, kad skridimai bus organizuojami, kaip anksčiau, po du lėktuvus kasdien.

ningo biznio su Kinija, sunku tačiau suprasti, kodėl prezidentas Nixonas bando įtikinti Amerikos žmones, kad tarptautinio komunizmo siekiai ir prigimtis, ar tai būtų Maskvos ar Pekino diriguojami, pasikeitė nuo to, kas jie buvo 1917 ar 1945 ar 1956 ar 1968 m., baigia pro. Loewenheim.

RAŠYTOJO BALIO SRUOGOS KŪRYBOS VAKARAS

(MININT 25-TAS MIRTIES METINES)

Pastatymas — DALIA JUKNEVIČIŲTĖ
Apšvietimas — ČESLOVAS RUKUIZA
Rengia Scenos Darbuotojų S-ga
JAUNIMO CENTRAS
5620 So. Claremont Avenue
1972. XII. 17 d. sekmadienį, 4 val. p. p.
BILLETAI GAUNAMI MARGINIUOSE,
2511 West 69th St. Telef. PR 8-4585

Dalyvauja svečiai:

aktorius HENRIKAS KAČINSKAS,
rašytojas ANTANAS GUSTAITIS

ČIKAGOS AKTORIAI

K. Baltrušaitytė, M. Lemešytė,
N. Linkevičiūtė, Z. Kevalaitytė,
E. Vilutienė.
J. Balutis, L. Barauskas,
S. Bernatavičius, A. Brinka,
A. Dikinis, J. Kaunas, J. Lintakas,
B. Prapuolenis, J. Raudonis, V. Nakas.

JURGIS JANUSAITIS

S. DABRINĖ DIENA GRĮŽTA CHICAGO N

Lietuvių meno ansamblis "Dainava" su "Sidabrinė diena" bu o nukilęs į Detroitą, kur lietuviškojo gyvenimo pulsas toks stiprus. Detroitiškiai turėjo progos pagyventi nuotakomis, kurios mūsų kasdieniniame gyvenime taip dažnai sutinkamos, įvertinti ilgai išstovėjusio "Dainavos" ansamblio pajėgumą ir užmojus.

Dainavičiai grįžo patenkinti, daugėsi viešnage, šiltų priėmimų ir parodytu dėmesiu.

Tokias išvykas tektų nuolat džiauti sveikinti ir linkėti, kad mūsų meninės Chicago pajėgos, visų sričių, galimai dažniau lankytųsi didesnėse ir mažesnėse lietuvių kolonijose kuriose savų pajėgų stokoja. Antra vertus, svečiams visada parodoma daug už dėmesio ir renginiai būna sėkmingesni.

Chicago lietuviai "Sidabrinę dieną" turėjo progos matyti praėjusį sezoną, kada "Dainava" šventė savo veiklos sidabrinę sukaktį.

"Sidabrinę dieną" daug širdies įdėjo muz. Bronius Budriūnas, parašydamas gražią muziką. Libretą parašė dramaturgas Anatolijus Kairys.

Statant "Sidabrinę dieną" pirmą kartą Chicagoje, žinoma, toli gražu ne visi teatro mėgėjai dėl įvairių priežasčių galėjo dalyvauti spektakliuose.

Girdėdamas pageidavimus, "Dainavos" ansamblis ryžosi "Sidabrinę dieną" dar kartą sugrąžinti į Chicago lietuvių sce-

na, duodant vieną spektaklį gruodžio mėn. 10 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje.

Ruošiantis išvykai į Detroitą ir Chicago spektakliui, "Dainava" gerokai pasitempė darbe ir režisierė Zita Kevalaitytė. Visokiene parodė daug sceninio šradingumo.

"Sidabrinę dieną" Chicagoje matysime su simfoniniu orkestru, diriguojant muz. Petru Armonui.

Operetėje turi progos plačiau pasireikšti visa eilė solistų. Ir šį kartą solistų sąstatas nepasikeitęs, sako "Dainavos" ansamblio pirmininkas B. Vindasius. Girdėsime dainuojant Dalia Kučienę, Romą Mastienę, M. Momkienę, Janiną Salnienę, Algį Grigą, Vyta Radį, Julijų Savrimą ir aktorių Antaną Geležį.

Ruošiantis spektakliams daug širdies ir darbo įdėda chormeistrai Alfonsas Gečas, Audronė Simonaitytė ir akomp. Marija Mondeikaitė-Kutz.

● Ne tas yra didis, prieš ką milijonai, / Prispauti vergijos, žemyn galvas lenkia.

Vincas Kudirka

● Jeigu noritė sužinoti, kuria kalba kalbėjo jūsų protėviai, vykite į Lietuvą ir pasiklauskite, kaip kalba lietuviai kaimietis.

Prof. Antoine Meillet
(College de France)

● Dirbkime nesvajodami.

Volteras

Viena iš daugelio akimirų "Sidabrinėje dienoje". Iš kairės į dešinę, sol. Dalia Kučienė, Julius Saurimas ir Roma Mastienė.

Šaunus medžiotojų ir meškeriojų banketas

Chicago Lietuvos Medžiotojų ir Meškeriojų klubo banketas įvyko lapkričio mėn. 18 d. Marquette salėje. Banketą

pravedė pirm. Adolfas Ramonis, pasveikindamas gausiai susirinkusius mielūs svečius, prašė visus vaišintis prie gausiai apraustu geriausio maisto stalų, ir pristatė garbės, organizacijų ir klubų svečius, veiklesnius narius bei šeimininkas, būtent: Balys Sebastijonas — Lietuvių Tauragės klubo pirmininkas; Mykolas Maksvytis — Daukanto Jūrų šaulių kuopos įsteigėjas ir vicepir.; Stasys Patlaba — Marquette Parko lietuvių namų sav. organizacijos vicsekretorius; Juozas Mackevičius — Chicago Marquette Parko apylinkės Balso pirm.; P. Eigelis — Laisvosios Lietuvos atst. ir daug kitų.

Besivašinant ir linksmai besikalbant, pirm. Ramonis pristatė meninės dalies išpildytojas — seketą Viltis, vadovaujamą muzikės Reginos Ditekienės. Sekstetas padainavo keletą lietuviškų dainų, už kurias svečiai joms siuntė gausius aploдимentus.

Regina Ditekienė ir jos dainavimo tartininkės už gerą dvasios peną publikai, buvo apdovanotos gyvų rožių buketais. Malonu, kad šio parengimo vadovybė pasirūpino savo svečius pavaišinti ir dvasios maistu. Svečiams besivašinant girdėjosi kalbant, kad pas medžiotojus yra ne tik geriausio maisto, bet ir fazanų mėsos.

Rengėjai nuosirdžiai dėkoja visiems darbininkams ir talkininkams, be kurių pagalbos nebūtų buvę įmanoma suruošti tokį gausų parengimą. Malonu, kad publikoje matėsi daug jaunimo. Pabrėžtina, kad šis klubas Jaunimo kongresui paremti suruošė balių, kurio visą pelną virš 300 dol. paaukojo.

Ramonio orkestrui grojant, svečiai linksminosi ir šoko dainomis pritardami, ir taip visiems besidžiaugiant, ponas Laiskas pranešė, kad jau yra sekanči diena ir visi turi nutraukti linksmybes ir skirstytis poilsui. Stasys Patlaba

Piliečių Klubas

Amerikos Lietuvių Piliečių Pasaulio Klubas susirinkimas įvyko lapkričio 19 d. Jame buvo perskaityti raportai apie pasisekimą vieno pikniko, kuris įvyko vasaros laiku, ir kaip praėjo metinis balius. Abiejų parengimų komitetai buvo pagirti, kad taip viską rimtai ir gražiai vedė gerų darbininkų pagalba. Linksma matyti, kad dar yra narių, kurie nebėga nuo darbų, dėl šio klubo gerovės.

Finansų raštininkė Bernice Zemgulis pranešė, kad keletas narių serga: Antanas Jusas, George Widdžunas, Rose Sirben, — Jennie Povilaitis ir Connie Juška. Klubas linki visiems greitai pasveikti.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet, klubas nubalsavo vienbalsiai pasveikinti su šventomis Kalėdomis per Naujų dienraštį, Sandarą, Veteranus, Sophie Barcus ir Margutis radijo. Susirinkimui pasibaigus, visi atsilankę nariai buvo pavaišinti.

Gruodžio 17 d. įvyks priešmetinis susirinkimas ir bus renkama 1973 metų valdyba. Taipgi yra labai daug svarbių klausimų, kuriuos būtinai reikia aptarti dėl šio klubo gerovės.

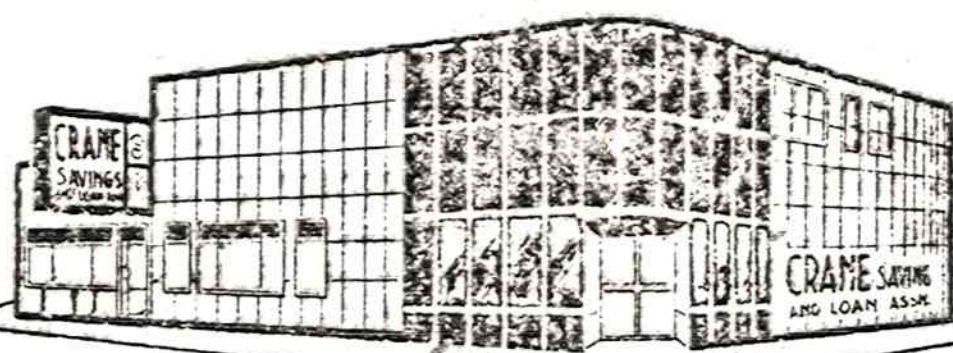
E. M. McNamee

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra ydingas, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais ir storus knygos kama yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu.

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5

on investment account

6

mokama dviejų metų certifikatais, mažiau kaip \$5,000 ar daugiau

P pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtadienį 9:00 ryto — 8:30 vak., Antradienį, penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaras.

You can't live on love forever.

HEY, you're young. You've got all the love in the world and you're doing your best to live on it. Retirement? That's for when you're old, right?

It's for when you're old if you can afford it.

The kind of retirement you're after isn't the typical rocking-away-on-the-front-porch variety. You probably picture yourself taking extended vacations, pursuing hobbies, or buying that forty acres and living off the land. Pipe dreams? Not if you prepare now.

There's an easy, painless way to make your retirement dreams a reality. Join the Payroll Savings Plan where you work. That way, an amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's an easy way to save.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Now is the time to start saving. Money's a nice thing to have while you're living on love forever.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be deferred until redemption. And, always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Class \$2.00—	\$2.00 every other week amounts to.....	50.00 (plus interest)
Class \$4.00—	\$4.00 every other week amounts to.....	100.00 (plus interest)
Class \$6.00—	\$6.00 every other week amounts to.....	150.00 (plus interest)
Class \$10.00—	\$10.00 every other week amounts to.....	250.00 (plus interest)
Class \$20.00—	\$20.00 every other week amounts to.....	500.00 (plus interest)

AT STANDARD FEDERAL, YOU CAN NOW EARN A FULL 5% INTEREST ON YOUR CHRISTMAS CLUB SAVINGS ACCOUNT

The interest on balances of \$10.00 or more is compounded daily. This will be a continuing Christmas Savings Account and may be used each year. You no longer have to open a new account each year — simply leave a small balance in the account and this renews your Christmas Savings program for another year.

Provide for a joyful Christmas next year and shop with a full purse by joining

STANDARD FEDERAL'S CHRISTMAS CLUB TODAY

STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago
Assets over \$175,000,000.00
Reserves and Surplus over \$15,700,000.00
Federal Charter # Federal Supervision

4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • VI 7-1140

HOURS: Monday, Tuesday, Thursday and Friday, 9 A.M. TO 8 P.M. Saturday 9 A.M. TO 12 Noon
Wednesday - No Business Transacted

DR. K. PAUTIENIS

ŠAULIAI IR V. PUTVIO PAGERBIMAS

Mes šauliai-ės būdami V. Putvio, Šaulių Sąjungos įkūrėjo, pasekėjai ir jo idėjų vykdytojai, plečiame tremtyje šaulišką veiklą ir tvirtai tikime, Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Daug šaulių, Lietuvos okupacijoj, nežmoniškoj spaudimoje, paniekinti neša vergijos jungą, daug šaulių Sibiro tundrose ir stepėse kovoja už gyvybę su mirtimi, bet jų visų širdyse ir samonėje Lietuvos laisvės idėja buvo ir yra gyva.

Komunizmas žmogaus kūną užkariavo ir pajungė sunkiems darbams, bet jų samonės neužkariavo ir iš jų Lietuvos laisvės idėjos neatims.

1939 m. šauliai Lietuvoje turėjo 62 tūkstančius narių, 72 šaulių namus, 350 bibliotekų, 125 chorų 128 orkestrus. Amerikoje ir Kanadoje šauliai plečia savo veiklą. Dabartiniu metu šauliai turi virš 20 šaulių kuopų bei kitų padalinių.

Vladas Putvis mirė, jo mūsų tarpe nėra, bet jo Lietuvai ir šauliams atlikti darbai nemirė ir nezuvo. Putvio darbai ir šandien yra gyvi mūsų širdyse ir mūsų samonėse. Už V. Putvio milžinišką veiklą šauliams ir Lietuvai šauliai ir lietuvių visuomenė, atsidėkodama ir jį pagerbdama, Vytauto Didžiojo muziejaus sodelyje Kaune ir Tauragėje buvo pastatę paminklus.

VLADAS PUTVIS

Daug gatvių ir šaulių namų Lietuvoje buvo pavadinti V. Putvio vardu. V. Putvio (1929 m.) mirties liūdna žinia iš Kauno apsklido po visą kraštą ir Lietuva pradėjo gedulą su juodu kaspinu prerištom vėliavom. Jei buvusiam Prancūzijos vadui De Gaulle mirus, prancūzų prezidentas Pampadou paskelbė, kad Prancūzija yra palikta našlaitė, tai Putviui mirus Lietuva tikrai buvo palikta našlaitė, nes kito tokio Lietuva jau nesuradė. Kyla klausimas, kas V. Putviui davė tiek daug energijos, pasiryžimo ir pasišventimo dirbti savo gimtam kraštui. Turbūt didžiausia jo pasišventimo priežastis buvo tėvų žemės meilė. Ta meilė buvo svarbiau už viską, ir jis dėl to visą savo dvasinę ir materialinę jėgą paaukojo Lietuvai ir Lietuvos laisvės kovai.

Kur statysim Putviui paminklą? Nuo komunizmo persekiojimo pabėgę lietuviai Vokietijoje gyvendami prisistatė lietuviškų medinių kryžių. Amerikos lietuviai visokiomis progomis statė meniškus lietuviškus medinius kryžius.

Clevelande, tautiniuose darželiuose, yra puikus lietuviškas

darželis su Dr. Basanavičiaus, Dr. Kudirkos ir Maironių paminklais. Dainavos stovykloje prie kelio pastatytas gražus meniškas medinis kryžius. Jau laikas ir mums šauliams rimtai eiti prie sprendimo ir pradėti V. Putviui Šaulių Sąjungos įkūrėjui statyti paminklą. Klausimas kur ir kada tą paminklą galima statyti? Netoli Dainavos stovyklos Detroito šauliai nusipirkė didelį žemės plotą, kur greičiausioje ateityje bus pastatyta koks nors pastatas. Toje vietoje būtų galima ir pastatyti V. Putvio atminimui paminklą. Clevelande darželiuose yra kitas galimas pastatyti V. Putviui paminklą, nes ir Lietuvoje karo muziejaus sodelyje buvo V. Putvio ir dr. Basanavičiaus paminklai.

Prieš apsisprendami statyti paminklą ar kryžių pakalbėkime, kuris būtų naudingesnis ir ilgiau laikytų. Kryžius iš esmės nėra smerktinas ir meniškai padarytas turi savo tautinį menišką grožį, bet kryžiaus statymas turi neigiamų pusių, nes kaip ir visi kryžiai po kurio laiko atmosferos pakeitimų sunaikinami ir nepalieka jokių pėdsakų apie praeities gyvenimą. Kryžius yra trumpam laikui stovintis atmintis tik mums patiems, o gal ir mūsų vaikams. Kas atsitiko su Vokietijoje pastatytais ir pašventintais kryžiais? Labai gaila ir liūdna — jie pūsta ir griūna, tie su dideliu iškilimais pastatyti kryžiai. Dėl mūsų to meto neapsižiūrėjimo ir trumparegiškumo, kad reikėjo statyti ligesniais laikais granitinius paminklus, dabar turime gėdą prieš svetimačius dėl Vokietijoje nykstančių medinių kryžių. Ar mums dar neužtenka skaudžios pamokos, kad tokių medinių kryžių nereikia statyti? Reikia statyti tokios medžiagos kryžius ar paminklus, kad jie greitai nesunyktytų, bet kad ilgai stovėtų ir bylotų tiems žmonėms, kurie paskui mūsų gyvens. Reikia skaitytis su tuo, kad ateityje Amerikoje gyvens žmonės daugiausia kalbą tik angliškai. Paminkle turėtų būti užrašas dviem kalbom, angliškai ir lietuviškai, kad būsimos kartos keliaivis, praedamas pro paminklą, galėtų pasakyti, kad čia kadaise gyveno lietuviai.

1410 metų žalgirio mūšyje žuvusiam Ordino magistrui Ulrich von Juningeniui buvo pastatytas akmens paminklas, kuris greičiausia ir šiandieną stovi ir keliautojams liūdią apie prieš šimtus metų įvykusį didžiausią mūsų. Kas būtų buvę iš medinio kryžiaus? Romos imperija savo sienas atžymėdavo akmens stulpais su tam tikrais ženklais ir užrašais. 1946 metais, vykdomos Vokietijoje iš Müncheno į šiaurę už 40 kilometrų pastebėjau prie plento akmeninį stulpą. Dideliu mano nustebimui, paskaitęs radau, kad tai Romos Imperijos sienos stulpas. To stulpo pietinėje pusėje parašyta Romos Imperija, o šiaurinėje to akmens pusėje parašyta "barbarai". Romos imperija tuo laikui skaitė, kad kas gyvena už sienos į šiaurę visi yra barbarai. Šiandien mes negalėtume džiaugtis tomis brangiomis istorijos liekanomis, jei jos būtų pastatytos medinės.

BAJORAIČIŲ PUNŠAS

Paimu 3 stiklines vandens, užvirinu, supilu svarą cukraus. Virdama pilu 0.5 butelio gero romo ir 3 kartus užvirinu. Atšaldžiusi į gėrimą supilu vienos didelės citrinos sunką.

Jeigu laukiu "bajorų", — punšą dar "paspirituojau". O jeigu ateina kokie pašlemėkai, tai išgeria ir "nespirituotą".

Z. Kasputienė, iš Masčio fabriko

KARALISKAS MIRKALAS

Sugrūdū virtą bulvę, pridedu smulkiai supiaustytą žalią svogūną, kvepiančių pipirų, rūgšties grietinės ir druskos.

Mirkalą valgome su virtomis bulvėmis arba su "kleckais". S. Žilevičienė iš Luokės

Latvių periodinės spaudos 150 metinės sukaktuvės

Ateinantį sekmadienį, gruodžio 3 dieną Jamaica Plain, Massachusetts, latvių "Baltajame Name" (priešais White Stadium) įvyksta periodinės latvių spaudos 150 metų sukaktuvės. Parodos atidarymas bus lygiai 12 val. dienos.

Parodoje bus išstatytos nuotraukos pirmojo latvių laikraščio "Latviešu Avizes" (Latvian Gazette, Latvių laikraštis), kurį 1822 metais latviai įsteigė mažame Latvijos mieste Jelgava (Mintauja). Latvijas Avizes buvo periodinės spaudos pradžia visame Pabaltijyje.

Pirmąjį latvių laikraštį redagavo airių — škotų kilmės vokiečių kunigas Karlis Watsons, klebonavęs Lestenes parapijoje, Kurzemėje. Tai buvo tik savaitraštis, spaudžiamas Stephenhageno rankine spausdinimo mašina. Avizes pirmasis editorialis buvo pavadintas "Mes mylime latvių tautą ir mes mylime latvių kalbą".

Pirmasis latvių laikraštis pasirodė trims metams praėjus po baudžiosios Latvijoje panaikinimo. Latvijas Avizes ėjo iki 1915 metų. Deja, ir latviai savo spaudos laisvę galėjo pasidžiaugti tik per trumpą Latvijos nepriklausomybės laiką.

Kai 1940 metais raudonieji rusai padarė invaziją, su kito, mis laisvėmis žuvo ir spaudos laisvė.

Šie metai yra paskelbti jubiliejiniais latvių spaudos 150 metų sukaktuviniams metais, tačiau laisvi jie buvo tik nuotoliniu priespaudos iki bolševikų priespaudos.

Parodoje bus parodytas ir pirmasis latvių laikraštis šioje šalyje, vad. "Amerikas Vestnesis". To laikraščio redaktoriaus, imigrantas Jacobs Siebergas vėliau buvo Latvijos respublikos konsulas, garbinamas kaip "Amerikos latvių tėvas".

Bostono ir kt. Massachusetts

lietuvių turėtų šia brolių latvių paroda susidomėti ir ją gausiai aplankyti.

— Aš verdu ir verdu visą gyvenimą, — sako žmona vyrui, — ir ką iš to turiu? Nieko.

— Tu laiminga brangioji, — sako vyras, — o aš turiu skrandžio žaizdą.

— Sakykite, ar jūs jau tarėtės su kuo nors dėl savo ligos? — klausia gydytojas.

Taip, buvau pas vaistininką.

— Ar jis gali protingai partarti? Ką tas kvailys pasakė?

— Jis patarė kreiptis į tamsta, gydytoją.

SKAITYK LAISVĄ IR PARAGINĄ KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Geriausią dovana - Dovydeno knyga

Mūsų laureato vaizdžiai aprašyti abu bolševikmečiai Lietuvoje, kurių metu rusai okupantai naikino viską, kas lietuviška ir katalikiška. Susipažinkite, kaip sunaikinti raudonąją hidrą ateityje. Ypač svarbi knyga jaunajai kartai.

Liudas Dovydenas — MES VALDYSIM PASAULĮ I ir II tomų po \$4.00

Tų knygų pritaikintas vertimas anglų kalba, tinkamas svetimačiams ar lietuviškai nebeskaitantiems tautiečiams.

Liudas Dovydenas WE WILL CONQUER THE WORLD \$5.00

ANKSCIAU PASIRODĘ MŪSŲ LEIDINIAI:

Jonas Aistis POEZIJA, pilnutinė rinktinė \$6.00

Juozas Audėnas PASKUTINIS POSEDIS, 1939—40 m. atsiminimai \$4.00

St. Laucius RESPUBLIKA, Lietuvos tragiški įvykiai poezijoje..... \$1.50

A. Baranuskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS, iliustr. liuks. leidinys \$5.00

Maironis BALADĖS, iliustruotas liuksusinis leidinys \$6.00

Maironio PORTRETAS (dail. Pr. Lapė) \$2.50

Sibirian ištremtų lietuvių THE LIVING TESTAMENT OF FAITH AND COURAGE, liuksusinė maldaknygė angliškai \$3.50

Paskubėkite jas įsigyti. Greitas persiuntimas veltui. Dovanai pridedamas atitinkamas sveikinimas. Knygos gaunamos knygynuose, pas vietas platintojus arba leidykloje, jei pasiūniant užsakymą su čekiu (U. S. doleriais).

ROMUVA

84-20 Jamaica Avenue,

Woodhaven, N. Y. 11421, U. S. A.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

5 1/4% PER ANNUM
SHORT TERM
3 OR 6 MONTH TERM
Minimum \$1,000

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO bendrovė dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY

Bet kokiais finansiniais reikalais kreipkitės į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuostimė nuo mesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. rytą iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Rusai kasdien išleidžia po šimtą vokiečių

Sovietų valdžia kiekvieną dieną išleidžia iš Sovietų Sąjungos po šimtą vokiečių, norinčių išvažiuoti iš "komunistinio rojaus" ir gyventi Vakarų Vokietijoje. Išvažiuoja buvę vokiečių kariuomenės kariai, patekę į rusų nelaisvę ir karo pabaigoje dar nesugrąžinti; išvažiuoja sovietų policijos pagrobtieji ir įvairiems sunkiems darbams išvežti ir tolimiausią šiaurę; išvažiuoja ir vadinami Volgos vokiečiai, Rusijoje gimę, bet Stalino išvežti miškų kirsti ir Brežnevo negrąžinti į derlingas Volgos sritis.

Sovietų valdžia pradėjo duoti vokiečiams leidimus nuo spalio 30 dienos. Iš įvairiausių Rusijos vietovių vyrai ir moterys, jauni ir seni, vaikai ir suaugusieji slenka į Maskvą, kad galėtų gauti reikalingus dokumentus ir išvažiuoti reikalingas vizas. New Yorke leidžiamas rusų emigrantų laikraštis Novoje Ruskoje Slovo įdėjo savo korespondento iš Maskvos žinią, kuri sako, kad Vakarų Vokietijos ambasada paversta tikru trenčių lageriu. Visi ambasados kambariai užimti, kiekviename kambaryje pilna vyrų, moterų, vaikų ir ligonių. Vokiečiai nepalieka savo šeimos narių "komunistinės" valstybės priežiūrai. Jie veža visus, dirbti dar galinčius ir bejėgius. Geriausias savo gyvenimo jėgas vokiečiai atidavė "komunistinės" valstybės statybai. Jie dabar nori ne tik patys ištrūkti, bet ir savuosius išvežti. Sovietų valdžia, pildydama susitarimus, užleido vokiečiams vieną seną viešbutėlį, kuriame jie, kad ir susigrūdę, gali pralaukti, kol ateis eilė išvažiuoti.

"Galingoje" Sovietų Sąjungoje susisiekimas yra tokioje būklėje, kad iš Rusijos negali išvažiuoti daugiau šimto žmonių. Vokiečiai yra pasiruošę priimti žymiai didesnę kiekį iš nelaisvės grįžtančių savo tautiečių, bet sovietų valdžios susisiekimo priemonės pajėgia prie sienos nuvežti tik pat po šimtą. Kada sovietų valdžios atstovai pradėjo pasitarimus apie Rusijoje laikomų vokiečių grąžinimą, tai kalba ėjo apie 15,000 žmonių. Dabar, kada pirmieji šimtai jau pasiekė Vakarų Vokietiją, pasirodo, kad iš "komunistinio rojaus" išvažiuoti jau nori apie 40,000 vokiečių.

Molotovas, Chruščiovas ir Kosyginas keliais atvejais tvirtino, kad Sovietų Sąjungoje vokiečių daugiau nebėra. Bet kancleris Brandtas sovietų atstovams akis svi-lina ilgiausiais vokiečių sąrašais. Jis reikalauja patikrinti, koks sąrašuose esančių vokiečių likimas. Jeigu ne

VLIKO VALDYBOS APYSKAITINIS PRANEŠIMAS

Jurgis Valaitis, Vliko finansų tvarkytojas, Clevelande suvažiavusiuose Vyrfausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovams lapkričio 25 dieną perskaitė Vliko valdybos bendrą apyskaitinį pranešimą. Kad visi Amerikos lietuviai būtų susipažinę su šio komiteto vedamais darbais, spausdiname visą valdybos pranešimą. Štai jis:

visi gyvi, tai jis nori patirti, kada ir kokiomis aplinkybėmis tie vokiečiai mirė.

Jokubkos redaguojama Vilnis vakarykščiame numeryje tvirtino, kad Willy Brandtas šiandien yra pats galingiausias valstybinis vad. "Kasdien" skiltis sako, kad pirmoje vietoje yra JAV, antroje vietoje Tarybų Sąjunga, o Brandtas vadovauja trečiaj galingiausiai valstybei.

Brandtas laimėjo rinkimus į Vokietijos parlamentą, sustiprino vokiečių socialdemokratų partiją ir padėjo Vakarams pradėti "sovietinės stiprybės" pulsą. Niekas rusiškų komunistų taip gerai nepažįsta, kaip vokiečių kancleris Willy Brandt. Jis vykusiai kovojo prieš nacius, o karo pabaigoje, kai laisvam pasauliui grėsė dar žiauresnis nacizmas — rusiškas "komunizmas", tai Willy Brandt pasiliko sovietų karo jėgų apsuptame Berlyne. Kol Walter Reuther buvo gyvas, Willy Brandt buvo tuometinio Berlyno burmistro dešinioji ranka, o kai Reuteris mirė, tai Willy Brandt tapo kovojančios vokiečių sostinės burmistru. Su rusais jam teko kiekvieną dieną susitikti, jų tikslus aiškiai nustatyti ir pačius rusus gerai pažinti.

Dar nežinome, kur Europą nuves prasidėjusieji susitarimai su dabartiniais sovietų vadais. Reikia tačiau neužmiršti, kad Willy Brandt, pradėjęs keisti politiką, vis dėlto susitarimo nepasirašė, kol visi keturi sąjungininkai neišsprendė Berlyno klausimo. Sovietų karo vadai ir politinis biuras norėjo Berlyną įjungti į Rytų Vokietiją, o vėliau ir į Sovietų Sąjungą. Rusams nepavyko Berlyno pasiglemžti. Daugelis nežinojo, kad Brandtas buvo susitaręs ir su sovietų vadais dėl nelaisvėje laikomų vokiečių. Rusai gynėsi, šio klausimo svarstyti nenorėjo, bet Brandtas jiems aiškiai pasakė, kad vokiečiai turės būti paleisti iš sovietų vergijos.

Antrojo Pasaulinio Karo pradžioje visiems buvo aišku, kad Vokietija buvo galinga valstybė, jos karo mašina Europoje buvo pati stipriausioji. Bet kiekvienam taip pat buvo aišku, kad karo pabaigoje veik nebuvo tokios vokiečių šeimos, kurios nariai karo metu nebūtų žuvę arba patekę į nelaisvę. Vakarų valstybės vokiečių belaisvius paleido, bet rusai leido grįžti tik tiems kariaus, kurie pritarė imperialistinei sovietų politikai. Buvusieji Vakarų Vokietijos vadai derėjosi su rusais, bet negavo iš jų pasizadėjimo paleisti belaisvius. Willy Brandt tai padarė. Brandtas prižadėjo apmokėti rusus, kaip mašiną gaminti, bet jis reikalauja, kad rusai pildytų susitarimus — paleistų kiekvieną nelaisvėje laikytą vokiečių. Belaisvių ir pagrobtyjų grąžinimas dar labiau sustiprins pasitikėjimą Willy Brandtu.

VLIKO Valdybos veiklą, be abejo, pirmiausia saisto VLIKo buvimo esmė arba pagrindinė priežastis. Ji žinoma, apie ją kalbėjo VLIKo pirmininkas ir dėl to, geriausia tiesiog eiti prie konkrečių darbų.

Seime nuosekliai pirmiausia priminti praėjusio seimo nutarimus. Trumpai suglaudus, konkretūs seimo uždavimai pavesti darbai buvo šie:

a. Ryšium su artėjančia Europos Saugumo Konferencija, bendradarbiaujant su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, paruošti memorandumus JAV, Kanados ir Vakarų Europos vyriausybėms.

b. Tartis su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba dėl Lietuvos diplomatinį postų išlaikymo bei Nepriklausomos Lietuvos fondų tolimesnio naudojimo ir eventualaus papildymo.

c. Daryti žygių, kad ALT-os ir Amerikos LB-nės nesutartimai būtų išlyginti.

d. Teikti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengėjams ir pačiam kongresui visą galimą pagalbą.

e. Paruošti iki sekančio seimo VLIKo praplato projektą, kuris apimtų ir jaunimo įjungimą į VLIKo organizaciją bei Lietuvos laisvinimo darbą.

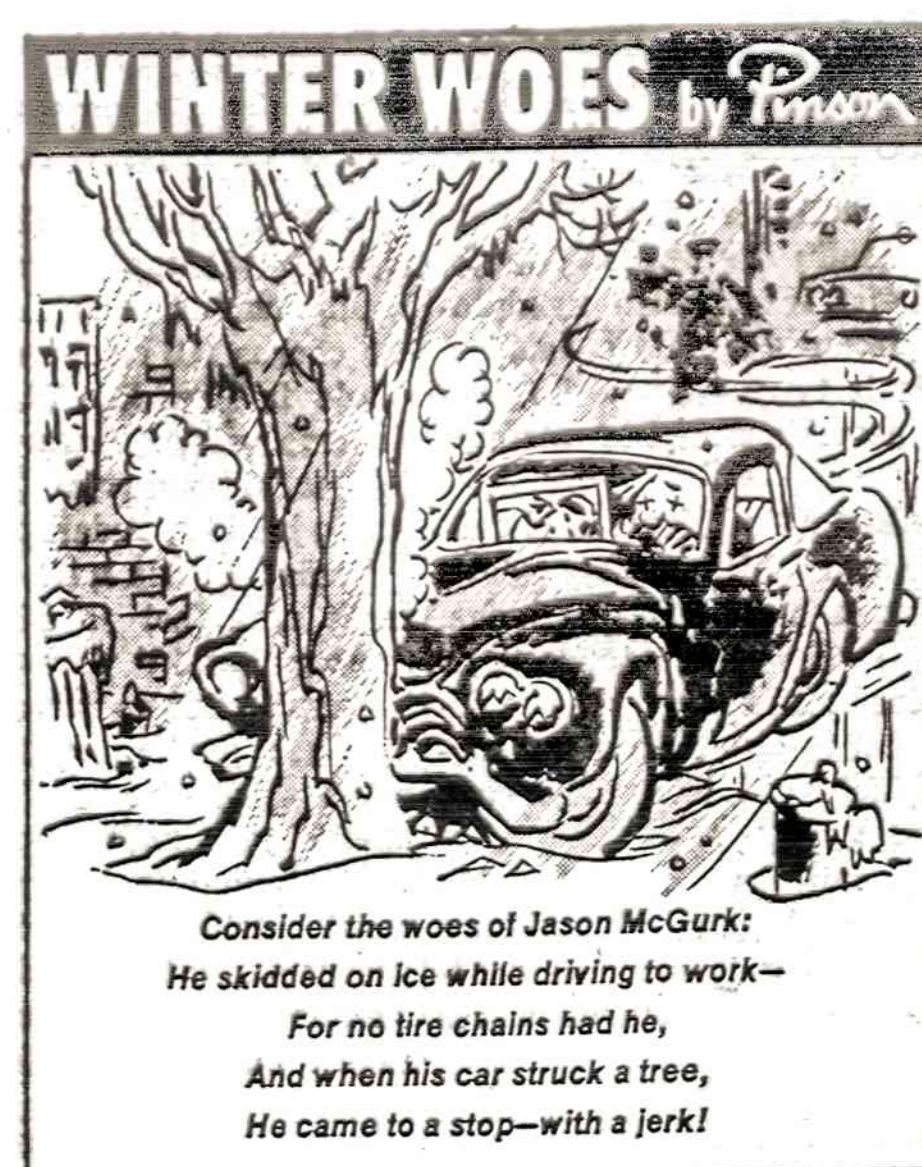
Malonu pranešti, kad visus šiuos pavidimus valdyba įvykdė arba vykdė. Kaip jau sekėsi, paaiškės čia toliau, kalbant apie juos kartu su kitais Valdybos darbais. Paskutiniu metu praplato klausimu seks atskiras Valdybos pranešimas ir dėl to jis šia proga nebus liečiamas.

Aplamai Valdybos veikla buvo labai įvairi, tiek krypties, tiek pobūdžio atžvilgiu. Kad būtų ją lengviau pasekti ir mums ir klausantiesiems, tiesime ją iš eilės, sąrašysime suveiktus, pabaltiečius, lietuvių veiksmus ir organizacijas, lietuvių visuomenę išsivijoj, lietuviams Lietuvoje.

Toliau pažvelgsime į save pačius — Valdybos einamuosius, kasdieninius reikalus.

Valdybos svarbiausias, jei taip galima pasakyti, užsienio politikos uždavinys praėjusių metų bėgyje, buvo pasiruošimas taip vadinamam Europos Saugumo Konferencijai, tikslu padaryti viską, kad Lietuvos neteisėtas inkorporavimas į Sovietų Sąjungą nebūtų vienu ar kitu būdu konferencijos išteisintas. Šio uždavinio Valdyba nesėmė viena pati.

Pirmiausia neformaliai buvo tartasi su Lietuvos Laisvės Komitetu. Rugsejo 2 — 3 dienomis New Yorke buvo suaukšta konferencija, į kurią buvo

Saugaus žiemos vairavimo lyga rekomenduoja vairuotojams atsargiai elgtis, kada gatvėse yra ledas ar sniegas. Patariama išlygti ant padangų uždedamas grandines.

pakviesti po 2 atstovus iš Vliko, J. T. Žmogatis Teisų Komisi-Diplomatų, Laisvės Komiteto, PLB-nės, ALT-os, Amerikos L. B-nės ir Kanados L. B-nės. Buvo sudaryta komisija iš Vakarų Sidzikausko, Domo Kri-vicko ir Broniaus Nemicko, kuri paruošė išsamų memorandumą. Memorandumas išsiuntin-tas visoms konferencijoje dalyvaujančioms vyriausybėms. Valdyba visiems, prisidėjusiems prie šio svarbaus darbo, dėkoja viso VLIKo vardu.

Prieš svarstymą ratifikavimo Vokiečių — Rusų nepuoli-mo sutarties ir sienų su Lenki-ja Bundestage, visiems jo na-riams buvo išsiuntinėti memo-randumai. Gauta keliolika iš-samių ir lietuvių palankių at-sakymų, bei komentarų. VLI-Ko Tarybos politinės komisi-jos redaguotas memorandumas kelionės į Maskvą proga pasiūstas prezidentui Nixonui.

VLIKo pirmininkas keliais atvejais kalbėjosi ar matėsi su JAV-bių State Departamento atstovais — Doyle Martin ir jo pasekėju — Hurwitz. Ta proga buvo keliamas ir JAV konsulo kelionės į Lietuvą klausimas. Baltųjų Rūmų kviečiamas, pirmininkas dalyvavo Etninių grupių atstovų priėmimo, kur prezidentui Nixonui trumpai priminė Lietuvos okupacijos faktą, mūsų nusistatymą tuo klausimu, kartu paprašydama paramos. Valdyba veikė į Jungtines Tautas: persiuntė jos Gen. Sekretoriui ir visoms atstovyboms nuorašą 17,000 Lie-tuvos katalikų laiško Brežne-viui ir J. T. Gen. Sekretoriui su atitinkamu lydraščiu.

Organizuotas kreipimasis į

— Viktoras Babarskis, Michael Balskus ir Al. Ribskis iš Bridgeporto apylinkės, taip pat Romualdas Senkevicius iš Brigh-ton Parko, yra De La Salle insti-tuto garbės studentų sąrašuose.

— Dana Norkutė, Stephen Shemezis ir Susan Yuskaitė yra Kelly aukšt. mokyklos garbės mokinių sąrašuose.

M. GUDELIS

POVILAS MILERIS

(Biografijos bruožai)

NUOŠIRDI ŽMONA

Petronėlė Petravičiūtė Milerienė, Povilo Milerio žmona, rašydama savo testamentą, įrašė vieną paragrafą, kuris josios valios vykdytojui liepė parašyti Povilo Milerio biografiją. Šiam reikalui ji paliko pinigų, kad tą biografiją būtų galima išleisti. Ji net nurodė, kam ta biografija turi būti išsiuntinėta.

— Povilas buvo geras vyras, — ji pasako-davo. — Mudu kartu dirbome įvairiose lietuviško gyvenimo srityse. Mudu ne tik

sau duoną užsidirbdavome, bet mes daug darbo įdėjome įvairiems lietuviško gyvenimo reikalams — dainai, teatrui, spaudai, politikai, lietuvių gerbiui ir lietuvių tau-tos bei pačios Lietuvos laisvei, — manau, kad verta paminėti ir Povilo ryžtą, pastan-gas, aukas ir ilgiausias darbo valandas. Be to, jis paliko ir pinigų. Paliko pinigų lietuviškiems reikalams, paliko ir savo giminėms. Kad jie žinotų, kokioms mintim jų geradarių gyveno, kas jam rūpėjo ir dėl kokios Lietuvos jis kovojo, reikia parašyti knygą ir jo darbus surašyti.

Tai buvo graži nuoširdiai vyrą mylė-jusios žmonos mintis. Ji dar pastebėjo, kad prie kapo paminklas jau pastatytas, bet, man mirus, nebus kam net ir giminėms papasakoti, su kuo aš per gyvenimą kartu žingsniauau.

Petronėlė buvo protinga moteris. Ji mo-kejo sau duoną užsidirbti, bet ji rūpinosi ir kitais žmogaus gyvenimo klausimais. Ji buvo susizavėjusi vaidyba. Ji pati buvo gera vaidintoja. Ji mokojo ir savo drau-ges į vaidybą įtraukti. Jai rūpėjo lietuvių tautos reikalai. Ji buvo susizavėjusi tomis pačiomis idėjomis, kuriomis domėjosi ir josios vyras Povilas. Ji pati jį ragino eiti į susirinkimus, dalyvauti pasitarimuose, rūpintis lietuvių gerove ir giminio savo krašto laisve.

Būtų naudinga, kad kas nors parašytų pačios Petronėlės Milerienės biografiją, nes ji verta didesnio dėmesio. Josios gyve-nimas galėtų būti pavyzdys kitoms lietu-

vaitėms. Ji prisiskynė sau kelią gana su-dėtingame ir painiame Amerikos gyveni-me. Ji domėjosi lietuvišku teatru ir pasie-kė pačių protingų vertintojų pripažinimą. Vaidybon ji įdėdavo daug darbo, bet sce-noje ji rodė didelį vaidintojos talentą, kuris pastebimas tikrai pas artistus, su talen-tu gimusius. Ji galėjo vaidinti, dainuoti ir šokti. Ji turėjo gerą atmintį rolemis išmok-ti, ji atidžiai sekė kiekvieno vaidintojo žingsnį ir žodį. Ne vieną kartą ji vaidino kartu su savo vyru Povilu. Ji turėjo reika-lingos pakantos ir energijos vaidinimams organizuoti. Ji visuomet paragindavo savo vyrą neužmiršti ne tik vaidybos, bet visos eilės svarbių darbų, reikalingų vaidini-mams paruošti.

Bet Petronėlė turėjo dar vieną gerą lie-tuvės moters savumą. Ji savimi nesirūpi-no. Ji norėjo, kad būtų paruošta ir išleista josios vyro biografija, o apie save ji nesirūpi-no. Lietuvės moters labiau rūpinasi savo vaikais, savo vyru, net savo tėvais ir broliais, bet ne savimi. Tokia buvo ir Petronėlė.

DARBAS GULĖ ANT MANO PEČIŲ

Turėdama galvoje mano ilgų metų pa-zintį su Povilu Mileriu, ji norėjo, kad Po-vilo biografiją aš rašyčiau. Mudu su Povilu dirbome viename name. Abu dirbome Naujienose. Man teko dirbti redakcijoje, o jis buvo Naujienų bendrovės direktorius ir dirbo vadinamoje parengimų komisijo-je. Jis rūpinosi piknikais, vakarais ir ban-

ketais. Vėliau ir aš įsitraukiau į šį darbą. Abu buvome Naujienų bendrovės direkto-riais ir kartu turėjome svarstyti ir spręsti įvairius bendrovės ir laikraščio reikalus.

Be to, Povilas Mileris ilgus metus buvo Chicago Lietuvos Draugijos sekretorius. Jam teko ištisomis dienomis būti draugi-jos įstaigoje ir priimti klientus. Būdavo labai darbinių dienų, kai netysia užgul-davo draugijos nariai su įvairiais reikalais, arba kai atvažiuodavo Illinois valstijos au-ditoriai tikrinti draugijos atskaitomybės. Bet pasitaikydavo ir ne tokių darbinių die-nų, kada mudu galėdavome pasikalbėti ne tik apie praeitį, bet pasvajoti ir apie ateitį.

Chicagoje buvo žmonių, kurie Povilą geriau pažino negu aš. Bet buvo visa eilė kitų kliūčių, dėl kurių jie negalėjo imtis šio darbo. Vieniems pats rašymas buvo sunkus, kiti daugelį dalykų tiksliai nesu-prato, kitaip juos interpretavo. Petronėlė būtinai norėjo, kad aš rašyčiau. O aš ne-pajėgiau nuo šio darbo atsikalbėti.

— Gerai, aš imsiuosiu šio darbo, — jei-gu tu man padėsi.

— O kuo aš tau galiu padėti? — ji pa-klausė.

— Man turi padėti tą biografiją para-šyti ir atspausdinti, — jai atsakiau.

— Aš tau galiu vieną kitą dalyką papa-sakoti, bet aš negaliu rašyti, — ji man pa-sakė.

Petronėlė man daugelį dalykų apie Po-vilą papasakojo. Ji man pasakojo kiek-viena proga, kai sueidavome ir galėjome pasiekti mintimis. Paskutiniaisiais metais Mileriai gyveno visai netoli Naujienų. Ret-karčiais ji pakviesdavo pietums ilgamečius savo draugus naujienietius. Kartais aš, baigęs darbą, užsukdavau pas Petronėlę kavos išgerti ir pasikalbėti. Vakaraus arba sekančią dieną darbo metu užsirašydavau svarbesnės josios atpasakotus įvykius. Tie užrašai ir sudaro pagrindą šiems Po-vilo biografijos bruožams.

ISKLAUSIAU POVILŲ DRAUGŲ

Be Petronėlės Milerienės apie Povilą man idomių dalykų yra papasakoję artimi jo draugai, kurių svarbesnes mintis taip pat esu pasizymėjęs. Povilą gerai, pažino Dr. Pijus Grigaitis, kuris su juo kartu yra dirbęs Naujienų direktoriute, ir įvairiuose Naujienų darbuose. Povilas kartu su Grigaičiu važinėjo į Washingtoną ir ėjo į Baltuosius Rūmus, kad galėtų išsiderėti iš tuometinio krašto prezidento lengvatą Va-karų Vokietijon patekusiems mūsų tautiečiams.

Chicago Lietuvos Draugijoje Povilui ilgus metus teko dirbti kartu su Kostu M. Augustu, kuris Povilą pažino žymiai anksčiau, negu kiti jo bendradarbiai. Augustas atsimeina, kai Povilas buvo apdraudęs bendrovės agentas ir žino, kaip jam vyko prirašyti žmones įvairioms apdraudoms.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŲNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepias skambinti 374-8012
Telef.: PROSPECT 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7668

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef.: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 384-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.,
antradien. ir penktadien. nuo 1-5, treč.
ir šeštadien. tikrai susitarus.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepias, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -
KRIAUCELIŲNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef.: WA 5-2670
Neatliepiu — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: ME 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir šeštadien-
iais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-3 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
IKI GRUODŽIO 4 DIENOS
PAVADUOJA DR. P. STRIMAITIS

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatliepias, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDIS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOS", — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

TEVIŠKĖS PARAPIJAI 20 METŲ

Gal sakysite, čia tik parapiš-
kas, o ne visuomeniškas reika-
las. Tad kam kelti šią sukaktį ir
visuomenę? Tuo labiau, kuomet
mūsų lietuvių visuomenė
vertina bendruosius ar daug-
mos atliktus ar dabar vykdo-
mus darbus. Tačiau tebėra gy-
va nuomonė: bė sveikos šeimos
pakrikty visuomenė, be gyvos
bei kūrybingos parapijos krikš-
čionija liktų be įtakos. O be to
juk pasakyta: "Kas ištikimas
labai mažame dalyke, tas yra iš-
tikimas ir dideliame".

Tikrai mažas lietuvių evange-
likų pulkelis susirinko 1951 me-
tais spalio 31 d. Slovakų ev. liu-
teronų bažnyčioje. So. Halsted
ir 19 Pl., Čikagoje, pasiklausyti
pamokslų bei dalyvauti pirmose
Teiviškės parapijos pamaldose.

Žinoma, vien pamokslų nepa-
kanka. Tuo pat prasidėjo Sekma-
dieninė Mokyklėlė, kuri praeto-
mis Kalėdų šventėmis atšventė
jos 20 metų sėkmingo gyvavi-
mo sukaktį. Kūdikis tik tėvų
kalba išmokęs kalbėtis ne tik su
savo tėveliais, bet ir dangijūniu

GRADINSKAS
GRUNDIG
HI-FI STEREO
SU 24 GARSIAKALBIAIS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
kapių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKU
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KALNA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALBROOK 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar-
nauja taupymo ir namų
paskolų reikalus visos mū-
su apylinkės. Dėkojame
Jums už mums parodytą
pastipikėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir ateityje.

Sėskaitos apdraustos iki
\$20,000.

Frank Zogor, President

5%

Passbook Savings
All accounts com-
pounded daily —
paid quarterly

Tėvų, kuria lietuviškos parapi-
jos ateiti. Jaunimas tuo pat
dėjo sukli savo ratelį, kad jung-
tų jaunimą kūrybingam darbu
savųjų tarpe, bet ir nepamirš-
tų lietuvių visuomenės.

Nebuvo lietuvių liaudies šo-
kių švenčių, kuriose šis ratelis
nebuvo buvęs įsijungęs į bendrą
tautinį ratą. Paskutinėje liau-
dies šokių šventėje, ar tik ne
vienintelis "parapijos" Jaunimo
Ratelis įvygio ir didingą šven-
tę.

Jaunimas kartu su senimu bū-
rėsi ir parapijos chorą, kuris pra-
eitais metais jau atšventė savo
sėkmingo veiklos 20 metų su-
kaktį. Šis Teiviškės parapijos
choras kėlė ir tebekelia savo tė-
vų liaudies giesmes parapijoje
ir visuomenėje įgiedota liaudies
giesmių plokštelė: jos aidai lie-
tuvių radijo valandėlėse, lietu-
vių kapinėse ir daugelio lietuvių
namuose. Šis choras nepraleidė
nė vienos bendros lietuvių gies-
mių-dainių šventės, nedalyvavęs,
jei ne pilnu sąstata, tai daliniu.

Dūdų orkestras, kad ir su
pertraukomis, vis buria muzi-
kantus. Moterų Draugija lyg
parapijos motina šiais metais
švenčia labdaros 20 metų sukak-
tį. 1952 metais, kuomet įsitikin-
ta, kad pakankamai esą narių,
kurie "mažame" nori būti išti-
kimi, nutarta įsteigti Lietuvių
Evangelikų Liuteronų Teiviškės
parapiją Čikagoje. Tuo vardu ir
inkorporuota su pastaba, kad jos
turtas skiriamas Nepriklausomo-
sios Lietuvos Ev. Liut. Bažny-
čiai. Parapijos veiklai besiple-
čiant, įsigyta nuosava šventovė,
6641 So. Troy St., kur gimė Kri-
stijono Donelaičio Lituanistinė
Mokykla; čia įsikūrė Dr. Vydū-
no ir Jūratės skautų draugovės.
Kultūrinei bei socialinei veiklai
palengvinti, įsigyti š. m. nauji
namai prie bažnyčios, kuriuose
patalpinama ir įsigyta parapijos
spaustuvėlė. Patirta daugiero-
pa palaima, kuomet parapičiai
aktyviai įsijungia ir parapiška
ir kartu visuomenišką reikalą,
likdami ištikimi Teiviškės dvi-
siniam palikimui.

Šį sekmadienį, gruodžio 3 d.
švenčiama Moterų Draugijos ir
ir Teiviškės parapijos įsteig-
mo 20 metų sukaktis. Teiviškės
Bažnyčioje 10 val. pamaldomis,
o 11:30 val. kukliu minėjimu pa-
rapijos salėje ten pat.

Liaudies giesmė — Didelis
Prarake — šimtmečiais gaivino
milijonus lietuvininkų. Šioji
giesmė, vadovaujant dr. Vydū-
nui, atvėrė pirmąją giesmių-dai-
nų šventę Kaune. Šios giesmės

melodija ir žodžiai įkvėpė dvi-
sias kompozitorius Vladimir Jaku-
beniui, o jis sukūrė didingą kan-
tatą Teiviškės parapijos 20 me-
tų sukakties paminėti. Parapi-
jos Choro pasiūlymą, vado-
vaujant Jurgiui Lampsačiui, ir

visuomenininko Jono Karvelio
pasitarinėjimu, įgiedota nauja
plokštelė — Pranasė Dida, ku-
ri bus pristatoma ateinančių sek-
madienį Teiviškės parapijos 20
metų sukakties minėjimo proga.
Visi kviečiami. T. S.

AR V. ELSEIKĄ PASEKS IR KITI?

Apie tipelio ar šnipelio V.
Elseikos išvykimą į okupuotą
Lietuvą vis dar šen — ten pa-
šnekama. O rodos, kas čia to-
kio. Nepatiko žmogui laisvė,
na ir įkišo galvą į maskolius
spąstus. Ne jis pirmutinis.
Anais metais pasiblaškęs išvy-
to toks Morkus. Jis nuvykęs,
kaip ir dabar Elseika, atliko
maskolius samdiniais išpa-
žintį ir taškėsi į visas pušes
pasikolijomais. Ypač purkš-
tavo prieš tuos, kurie jam čia
davė darbo ir mėgino padėti
įsikurti.

Išvyko ir toks senesnis ame-
rikiečių kartos daktaras Mar-
geris. Jis dar prieš išvykdamas
gerokai pasiskerdėjo. Parašė
net knygą išpeikdamas
šį kraštą, kuris jam viską
davė, ir išgarbindamas oku-
panto Lietuvoje įvestą prieš-
pauką. Išvykęs, kaip ir visi,
viešai, atliko išpažintį ir nuli-
to. Su išvykusiais viskas vyksta
pagal maskolių nustatytą
planą.

Dar vienas "pažangiųjų" va-
deivų suklaidintas, buvo iš Či-
cero išvykęs su visa šeima ir
tik per didžiausias pastangas
galėjo atgal sugrįžti į savo nie-
kintą Ameriką. Dabar, pra-
dėjęs gyventi iš naujo, praeik-
tinais keikia tuos, kurie jį ir
jo šeimą buvo įpajinoję į dide-
lę nelaimę. Sako — dabar, kad
galėčiau, ant kiekvienos gatvės
kampu visa gerkle rėkčiau ką
mačiau ir patį patyriau...

Kad žmonės išvyksta, tai vi-
sai natūralu. Daug kur žmonės
išvyksta. Bet idomu tai, kad
nuvykę į okupuotą Lietuvą
savo žygį sudramatizuoja. Esą
jau seniai būtų išvykęs, bet
šioje ir tokie vis jami trukdė.
Nors patys žino, kad taip sa-
kydami meluoja. Žino, kad čia
ne taip kaip Sovietų Sąjungoje
norintieš išvykti niekas jo-
kių kliūčių nedaro. Ir išperka-
mųjų vergų mokesčių iš išvyk-
stančių čia niekas nereikalau-
ja.

Ir Elseika galėjo išvykti be
jokios dramatiškos. Jis išvy-
ko kažkaip nedrąsiai. Pirmiausia
pasigirdo, kad išvyko
į Europą atostogų. Vėliau iš-
girdome ir jo "išpažintį". O be-
reikalo. Galėjo gražiai atsis-
veikinti su draugais, bendra-
darbiais ir pažįstamais. Prie-
varta jį niekas čia nebūtų su-
laikęs. Kad ko, tai Marijonai
buvusiam savo artimam ben-
dradarbiui dar ir išleistuves
būtų surašę.

Prie savo išpažinties Elseika
dar pridėjo pasizadėjimą, kad
jis bus ištikimas okupantui.
Taip okupantui, nes jis pats
puikiai žinojo, kad ne vienu
žodžiu negalės užtarti priešpa-
dą kenčiančių savo tautiečių.
Savo "išpažintyje" jis rei-
škia viltį, kad jo pavyzdžiu
sekdami dar daug atsisra-
nėtinę lįsti ir okupuotą krepšį.
O tai būtų tikrai puiku, kad
visi "pažangieji" bimbinkinai
ir okupanto propagandistai

paskui Elseiką iš čia išgarmė-
tu. Šiam kraštui apivalius
nuo raudonųjų šūkslių būtų
tik lengviau. Bet vargu jie pa-
seks Elseikos pavyzdžiu. Jie
tik liežuviais mala, kad durne-
liams įkalbėtų ligą. Kaip jie
čia paliks patogiai įsirengtas
"auzas" ar liuksusiniai apsta-
tytus "fletus". Kaip paliks vi-
sokiom gėrybėm apkrautus sta-
tus, žinodami kad ten duone-
lę perka iš tų kapitalistų, kad
ten bulvių krepšis didelė ver-
tybė. Be to, nepatiks kokiame
burliuokui, tai tavo kaukelius
gali išbarstyti po Sibiro tai-
gas... Ana Andriulį anais me-
tais net dovani norejė išvežti
į raudonąjį rojų, bet visomis
keturiomis spyrėsi kaip ožys
vedamas į turgų. Ne, jie dar
nėra tiek sukaileję, kad pa-
tys pasektų Elseiką. P. Vn.

Mūsų dienraščio kaimynystės gaisras

Lapkričio 30 d. 10 val. 25
min. sukaukė gaisrininkų sire-
nos. Mūsų korespondentas, gy-
vienas visai arti, skubo pažū-
rėti. Dviejų aukštų namas smil-
ko dūmais, tai 1806 So. Jef-
ferson St., prie Canalport. Pir-
mame aukšte iš priešako buvo
senienų — rūbų ir namų ruo-
šos krautuvė. Dūrys buvo už-
rakintas, nors lange buvo skel-
bimas: "Open, Come In".

Gaisrininkai negalėjo atida-
ryti durų. Gaisrininkų virši-
ninkas įsakė duris išmušti. Na-
me nieko nebuvo. Gaisrininkai
kopėčiomis užlipo ant stogo
ir praplėšė stogą ir lubas, o
taip pat išdaužė langų stiklus.
Moteris, gyvenanti Canal-
port, dar naktiniais mąksiniais,
tik apsiaustu, atvedė to namo sa-
vininkę, jau isteriskai klykian-
čią ir alpstančią.

Mūrinis namas priešakyje bu-
vo nesužalotas, bet užpalkyje
priestato namo medinės dalies
gaisrininkai išmušė net sienas,
išmetė degančius baldus, pylė
vandenį.

Gatvės judėjimas kelių polici-
jos mašinų buvo sulaukytas.
Sužeistų žmonių nebuvo.

J. G.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Joniškėčių Labdarybės ir Kultū-
ros klubo priemoninis susirinkimas
įvyks gruodžio 5 d. 8 val. vak. Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai
ir narsės prašomi gausiai susirinkti,
nes bus renkama 1973 m. valdybė ir
yra kitų reikalių aptarti. Po susirink-
imo bus valės. A. K.

— Lietuvių Moterų Piliečių Lygos
priemoninis susirinkimas įvyks se-
kmadienį, gruodžio 3 d. 1 val. popiet
narsės p. Laucius namuose, 714 W.
31 St. Narsės prašomos gausiai atsi-
lankyti, nes yra daug svarbių reikalių
aptarti ir bus renkama 1973 metų
valdyba. Po susirinkimo bus užkan-
džiai. Nut. rašt.

— Čikagos Lietuvių "Kestudžio" Pa-
salpos klubo mėnesinis narių susirink-
imas įvyks šį sekmadienį, gruodžio
men. 3 dieną, 1 val. p. Hollywood
svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai
prašomi būtinai dalyvauti, nes šiame
susirinkime bus renkama ateinan-
ties metų valdybė ir bus padary-
ti svarbūs pranešimai apie pakeiti-
mą nario mokesčio 1973 metams.
Valdyba

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai oku-
patoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių
aprašymai, palaimi iš gyvenimo. Lengvas rašymas, gyva kalba, gražiai išleista.
150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaičius, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto
Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLR vy-
tauto bruožai, paliečiant jo laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją.
211 psl. Kaina \$3.00. Kietasis viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir
kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar
piniginę perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BUTINI KRIKŠČIONIUI

O dabar ko lauki? Kelkis ir apsikrikštyk. Ap. Darb. 22:16.

Šitas tekstas duoda naudingą patarimą, kurį turėtų užlaikyti kiekvienas,
kursai mokina kitus ir stengias atvesti juos ant teisingo kelio. Reikia raginti
juos stropumo, pilno ir visiškio paklusnumo, pilno Viešpaties ir tiesos išpa-
žinimo. Kurie savo tikėjimo akimis pamatė Viešpatį ir savo ausimis išgir-
do, jo balsą, o dar nenori paklusnume pasiduoti jam, tie ir paskui nenorės
jo klausyti; nes paskui gundys juos svietas, ir kūnas, ir vėlnias, ir tars
jiems: nebūk pergreitas; būk nuosaikus; nepasivėsk pilnai Viešpačiui.
Tavo artimui ir draugui manyd, kad tavo protas sugedo ir tai pakenks tavo
užmąymams, ir žemiškiems norams; o tavo draugai taps tavo priešais.
Tau kaštuos perdaug; eik pamažu.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščionim reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNHALL 3-2108-9

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKING VISTA

REpublic 7-3600

REpublic 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS

GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFAYETTE 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1005

PETRAS BIELIŲNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1133-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2814 WEST 23rd PLACE VIRGINIA 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

